Міністерство освіти і науки України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП", (м. Кременчук)
Університет економіки (м. Бидгощ, Польща)
Ґданська політехніка (Politechnika Gdańska) (Ґданськ, Польща)
Вища школа внутрішньої безпеки (м. Лодзь, Польща)
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Криворізький національний університет

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Матеріали конференції

22 лютого 2024 р.

Кременчук
2024

УДК 332.1(477)(082)
А43

Організаційний комітет конференції:

Михайло Гончаренко (голова), д-р екон. наук, доц., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Вадим Татарінов (заступник голови), канд. екон. наук, директор Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Сергій Храпатий, д-р фіз.-мат. наук, проф., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Ірина Капеліста, канд. наук з держ. упр., директор Центру організації наукової роботи та інновацій в освітньому процесі МАУП (м. Київ)
Izabela Balynska, Dr., Professor, Vice-Rector for Didactics, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Iryna Klimkova, Dr., Professor, Vice-Rector for Foreign Studies and International Cooperation, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Marzena Sobczak-Michałowska, Dr., Professor, Vice-Rector for International Relations, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Svitlana Kashuba, Dr, Professor, Director of the European Institute, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Цезар Марконетті, проф. статистики, Університет Буенос-Айреса (м. Буенос-Айрес, Аргентина)
Ольга Маслак, д-р екон. наук, проф., КрНУ ім. Михайла Остроградського (м. Кременчук)
Юлія Заволока, канд. екон. наук, доц., заступник директора із забезпечення якості освітнього процесу та наукової діяльності, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Аліна Єфременко, канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Юлія Малашенко, канд. екон. наук, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Валентин Гноєвий, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічного проєктування та маркетингу Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Лариса Олексієнко, канд. пед. наук, завідувач кафедри соціальної роботи та мовної підготовки Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Євген Афанасьєв, д-р екон. наук, проф., проф. кафедри менеджменту і адміністрування Криворізького національного університету (м. Кривий Ріг)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

А43 **Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів:** матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 22 лютого 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2024. 423 с. : іл. Бібліогр. у кінці ст.

До збірника включено тези доповідей учасників, які досліджують актуальні проблеми економічного, соціально-культурного, інвестиційного та інноваційного розвитку економіки регіону.

УДК 332.1(477)(082)

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2024

Р. В. СКРИПНИК
Роль освіти у вихованні громадянської свідомості та активної участі в культурному житті регіону *302*

П. І. СОКУРЕНКО
Вдосконалення існуючих систем показників та принципів для об'єктивної оцінки зовнішньоекономічної діяльності підприємств *304*

П. І. СОКУРЕНКО
Формування конкурентноспроможності викладача у закладах освіти *307*

П. І. СОКУРЕНКО
Формування ефективного механізму управління розвитком підприємства в умовах кризи *310*

П. І. СОКУРЕНКО, А. П. ГОЛОБОРОДЬКО
Особливості соціальної підтримки громадян старшого віку *313*

І. З. СТОРОНЯНСЬКА, І. Р. ТИМЕЧКО, О. Ю. НЕСТОР
Суб'єктний вимір реалізації державної інвестиційної політики в Україні *315*

Д. Г. ТАЛАДІОН, Л. П. ШАПОВАЛ
Фінансова стійкість підприємства: сутність та оцінка *317*

В. В. ТАТАРІНОВ, І. М. АНДРІЄНКО
Розмовний маркетинг як інструмент масштабування продажів *319*

В. В. ТАТАРІНОВ, Є. М. АРІСТАРОВ
Підвищення ролі зовнішньої взаємодії у боротьбі з загрозами економічної безпеки підприємства *321*

В. В. ТАТАРІНОВ, Є. М. АРІСТАРОВ
Стратегія розвитку підприємства як основа розробки комплексу маркетингу *323*

В. В. ТАТАРІНОВ, Т. В. БУГАЙЧУК
Зарубіжний досвід розвитку малого бізнесу *325*

В. В. ТАТАРІНОВ, Т. В. БУГАЙЧУК
Позиціонування підприємства як основа його ринкової стратегії *328*

В. В. ТАТАРІНОВ, Л. Д. ЧАЛАПКО
Підвищення інвестиційної привабливості України для іноземних інвесторів .. *330*

В. В. ТАТАРІНОВ, Л. Д. ЧАЛАПКО
Теоретичні аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємства *332*

В. В. ТАТАРІНОВ, І. А. ШЕСТАКОВ
Роль маркетингової діяльності підприємства в забезпеченні ефективності бізнесу *334*

В. С. ТАТАРІНОВ, А. Г. ЄФРЕМЕНКО
Стан і перспективи українського малого бізнесу *336*

В. С. ТАТАРІНОВ, О. Ф. КРИШАН
Малий бізнес в міжнародній економіці *338*

В. В. ТАТАРІНОВ
канд. екон. наук, доц.
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

Л. Д. ЧАЛАПКО
канд. екон. наук, доц.
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Згідно до Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність" (ст. 1) власне зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) — це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, та має місце як на території України, так і за її межами.

Значення поняття ЗЕД розкривається у наступних положеннях:

1. ЗЕД — це процес розвитку господарських зв'язків між національними та іноземними суб'єктами господарської діяльності на території України (наприклад, СП), що сприяє збільшенню інвестицій, створенню робочих місць, розвитку виробництва та інфраструктури, імпорту бізнес-культури.

2. ЗЕД — це процес розвитку господарських зв'язків між національними суб'єктами господарської діяльності України та їх іноземними контрагентами, які знаходяться на власній території (наприклад, експорт-імпорт), що дозволяє реалізувати класичні переваги міжнародної спеціалізації процесу праці та факторів виробництва.

3. ЗЕД — це процес розвитку господарських зв'язків між національними суб'єктами господарської діяльності України, що знаходяться за її межами, та їх іноземними партнерами, які знаходяться на власній території, що надає змогу отримувати прибуток від використання іноземних факторів виробництва та безпосередньо використовувати переваги факторонасиченості інших країн у власних інтересах.

Принципи — це встановлені закоренілі, загальноприйняті правила як господарської, так і зовнішньоекономічної діяльності, якими керуються їх суб'єкти, а також властивості економічних процесів.

Отже, під принципами зовнішньоекономічної діяльності слід розуміти вихідні положення теорії міжнародних економічних відносин, норми поведінки суб'єктів ЗЕД, особливості побудови механізму взаєморозрахунків між ними.

Законом України "Про зовнішньоекономічну діяльність" для суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності встановлено шість основних принципів ЗЕД (ст. 2), а саме:

1. Суверенітету України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, що полягає у: виключному праві народу України самостійно та незалежно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на території України, керуючись законами, що діють на території України; обов'язку України неухильно виконувати всі договори і зобов'язання України в галузі міжнародних економічних відносин.

2. Свободи зовнішньоекономічного підприємництва, що полягає у: праві суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності здійснювати її в будь-яких формах, які прямо не заборонені чинними законами України; обов'язку додержуватися при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності порядку, встановленого законами України; виключному праві власності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на всі одержані ними результати зовнішньоекономічної діяльності.

3. Юридичної рівності і недискримінації, що полягає у: рівності перед законом всіх суб'єктів ЗЕД, незалежно від форм власності, в тому числі держави, при здійсненні ЗЕД; забороні будь-яких, крім передбачених Законом України "Про зовнішньоекономічну діяльність" дій держави, результатом яких є обмеження прав і дискримінація суб'єктів ЗЕД, а також іноземних суб'єктів господарської діяльності за формами власності, місцем розташування та іншими ознаками; неприпустимості обмежувальної діяльності з боку будь-яких її суб'єктів, крім випадків, передбачених цим законом.

4. Верховенства закону, що полягає у: регулюванні зовнішньоекономічної діяльності тільки законами України; забороні застосуванні підзаконних актів та актів управління місцевих органів, що у будь-який спосіб створюють для суб'єктів ЗЕД умови менш сприятливі, ніж ті, які встановлені законами України.

5. Захисту інтересів суб'єктів ЗЕД, який засвідчує, що Україна як держава: забезпечує рівний захист інтересів всіх суб'єктів ЗЕД та іноземних суб'єктів господарської діяльності на її території згідно із законами України; здійснює рівний захист всіх суб'єктів ЗЕД України за її межами згідно з нормами міжнародного права; здійснює захист державних інтересів України як на її території, так і за її межами лише відповідно до законів України, умов підписання нею міжнародних договорів та норм міжнародного права.

6. Принципу еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні товарів.